

20. Zoti yt e di se ti dhe një grup i atyre që janë me ty, kaloni më adhurim më pak se dy të tretat e natës ose gjysmën e saj a një të tretëni e saj. Allahu e di gjatësinë e natës dhe të ditës dhe Ai e diti që ju nuk do mund t'i përbaheni asaj, andaj u lehtësoi juve, pra falnu duke lexuar Kur'an sa t'ju vijë më lehtë prej namazit. Ai e diti se nga ju do të ketë të sëmurë dhe të tjerë

*Në fillim të shpaljies, kur Muhammedi a.s. ishte në shpellën Hira, i paraqitet Xhibrili me pjesën e parë të Kur'anit, me: **ikre bismi rabbik...**, dhe kur kthehet në shtëpi i thotë Hadixhës se jam friksëuar dhe kërkoni ta mbuloj, e ajo e mbështjell me një pjesë nga kadicfeja, pastaj i shpallet kjo sure, sikur i thotë: "O ti që je mbuluar në një qosh të shtëpisë e që kërkoni qetësi e pushim dhe do t'u ikish çështjeve më të rendësishme, le atë strukje e atë pushim, ngrihu e falu natën, përgatit shpirtërisht dhe fizikisht për detyrën që të pret". Kuptohet se gjumi i gjatë dobëson njeriun, andaj edhe Pejgamberi edhe besimtarët ishin të obliguar të flenë pak, e të bëjnë shumë ibadet natën. Më vonë u bëhet një lehtësim nga ai obligim, e edhe lirohen në tërësi nga ibadeti i natës.

Muhammedit i thuhet se shpalja do të jetë barrë e rëndë, pse me të do të thërrasësh njerëzit në fë të re, në rregullë të reja, do t'i thërrasësh të tjerëqen prej adeteve të tyre të kahershme me të cilat janë të mësuar, do t'i obligosh me obligime të reja e jo aq të lehta, e të gjitha këto kërkojnë përgatitje, përpjekje, nuk ke kohë të pushosh as të flesh as qumë, e adhurimi yt natën e shkakthësi e trupit dhe thellim në përkujtime ndaj fuqisë së Zotit, andaj ngrihu!

Namazi i natës me të cilin ishin të obliguar u lehtësohen kur shpallet ajeti: "Falnu dhe lexoni çka ju vjen më lehtë", e më vonë kur bëhen obligim pesë kohët e namazit, ai i natës hiqet.

Me ndihmën e Zotit, përfundoi përkthimi dhe komentimi i sures El Muzzemmil. Falënderoj Allahun e madhëruar!

që gjallërojnë nëpër tokë duke kërkuar nga begatitë e Allahu, e edhe të tjerë që luftojnë në rrugën e Allahu, pra falnu dhe lexoni sa të jetë më lehtë prej tij dhe kryene me rregull faljen, jepne zeqatin, huazoni (*jepni sadaka*) për hir të Allahu hua të mirë, se çka të përgatitni për veten tuaj prej të mirave, atë do ta gjeni te Allahu edhe më të mirë, dhe shpërblim më të madh, e kërkoni falje prej Allahu, se Allahu është mëkatfalës, mëshirues!*

SURETU EL MUDDETHTHIR

*Me emrin e Allahu, Mëshiruesit,
Mëshirëberësit!*

1. O ti i mbuluar!
2. Ngrihu dhe têrhiq vërejtjen (duke i thirrur).
3. Dhe madhëroje Zotin tënd!
4. Dhe rrobat tua pastroji!
5. Dhe të keqës së ndyrë largohu!
6. Dhe mos u mburr me atë që jep e të duket shumë!
7. Dhe për hir të Zotit tënd duro!
8. E, kur të fryhet në Sur,
9. Atëherë ajo e shëtë ditë e vështirë.
10. Për jobesimtarët e shëtë jo e lehtë.
11. Ti, më te Mua dhe atë që e krijova të vëtmuar.
12. Dhe bëra të ketë pasuri të madhe.
13. E bëra edhe me djem që i ka me vete.
14. Dhe Unë i lash në disponim të gjitha mundësítet.
15. E ai lakmon që t'ia shtoj edhe më tepër.
16. E jo, se ai vërtet ishte mohues i faktave tona!
17. Atë do ta ndrydhi me një dënim të rëndë e të padurueshmë.

SURETU EL MUDDETHHTHIR

KAPTINA 74

E zbritur në Meke, pas sures El Muzzemmilu, ajete 56

Kjo sure e zbritur në Meke, e obligon Pejgamberin t'i përvishet detyrës me zell, t'u tërheqë vërejtjen idhujtarëve, të bëjë durim ndaj mundimeve që ia sjellin ata deri sa Allahu të bjerë vendim gjykimi kundër armiqve të tij.

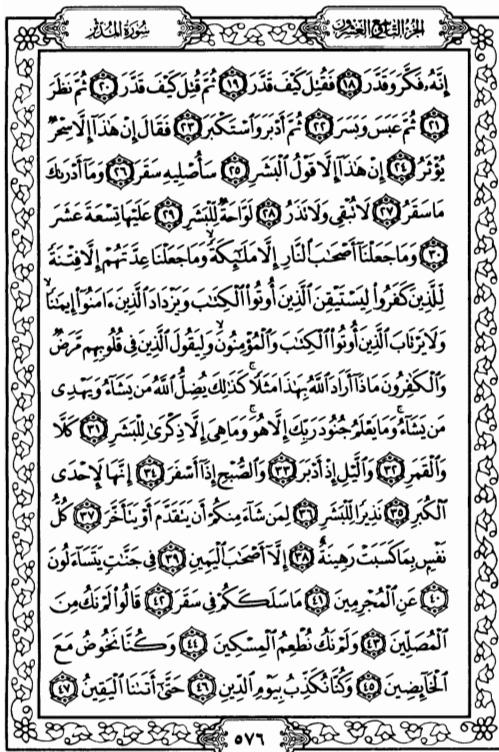
Në këtë sure bëhet një rrëfim qëndrimit të Veliid ibni Mugirës, kriminelit të madh, i cili edhe pse e dinte se Kur'anis ishte fjalë e Zotit, ai për të mos e humbur pozitën ndër idhujtarë, e quajti magji.

Bëhet fjalë për zjarrin e xhehenemit dhe për zebanijet që kanë për detyrë të ndëshkojnë jobesimtarët, e përmendet edhe numri i tyre.

I bëhet një vështrim edhe dialogut që do të zhvillohet ndërmjet besimtarëve dhe mëkatarëve, për ç'arsye ata futen në xhehenem.

Në fund përmendet shkaku pse idhujtarët i ikin besimit të drejtë.

Quhet: "Suretul Muddeththiri" - kaptina e të mbuluarit, ngase ai, Pejgamberi, ka qenë mbuluar me pallton e vet.

18. Pse ai shumë mendonte, radhitte e përgatiste (*për Kur'anin*).
  19. Qoftë i shkatëruar, po si pëceptonte?
  20. Prapë qoftë i shkatëruar, po si pëceptonte.
  21. Ai sërisht thellohej në mendime.
  22. Pastaj mrrojë dhe bëhej edhe i vraszdë.
  23. Pastaj ktheu shpinën me mendjemadhesi.
  24. E tha: "Ky (*Kur'an*) nuk është tjetër, vetëm se magji që përcillet prej të tjerëve."
  25. Ky nuk është tjetër, përvèç fjalë njerëzish!"

* Pas një ndërprerjeje të shpalljes, Pejgamberi qe mërzitur. Kur një ditë sa ai ishte duke ecur, dëgjoi një zë nga qilli, ngriti kokën, kur që, ai engjelli që i pat ardhur në Hira, u trishtua e shkoi te shtëpia dhe tha më mbuloni.

Kjo pjesë e Kur'anit e urdhëron Pejgamberin tê thërrasë njerëzit n' rrugë tê drejtë, ta dijë se Zoti eshtë më i madhi, tê jetë i pastër, se ajo eshtë veti e myslimanit, tê jetë sa më larg idhuive të ndytë, tê mos mendojë se ka dhënë dhe ka bërë shumë, pse fisnikut gjithnjë i duket se ka dhënë pak, tê jetë i durueshëm, se kur do t'i fryhet surit për kijamat, ajo eshtë ditë e vështrirë për jobesimtarët.

26. E Unë atë do ta hedhë në Sekar!
27. E, ku e di ti se çka është Sekar?
28. Ai nuk lë send të mbetët pa e djegur.
29. Ai është që ua prish dhe ua nxin
lëkurat.

30. Mbikëqyrës mbi të janë
nëntembëdhjetë.

31. E mbikëqyrës të zjarrit, Ne nuk
bëjmë tjetër, përvç engjëjve dhe numrën e
tyre (të përmendur në Kur'an) nuk e bëmë
për tjetër, por vetëm si sprovë për ata që nuk
besuan, e që të binden ata që u është dhënë
libri, e atyre që besuan t'u shtohet edhe më
besimi, e atyre që u është dhënë libri dhe
besimtarët të mos kenë dyshim dhe ata që
zemrat i kanë të sëmura dhe jobesimtarët të
thonë: "Çka dashti Allahu me këtë si
shembull?" Ja ashtu, Allahu e lë të humbur
atë që do dhe e udhëzon atë që do, e ushtrinë
e Zotit tend nuk e di kush pos Atij, e ai
(Sekari), nuk është tjetër vetëm se një
përkujtim për njerëz.*

32. Jo, nuk eshtë ashtu, Pasha hënën!
  33. Edhe natën kur tërhiqet!
  34. Edhe agimin kur agon!
  35. S'ka dyshim se ai (*Sekari*) eshtë një nga belatë më të mëdha.
  36. Eshtë vërejtje për njerëz!
  37. Për atë nga mesi juaj që dëshiron të përparojë (*në të mira*) apo të ngecë.
  38. Secili njeri eshtë pengë i veprés së vet.
  39. Përveç atyre të djathëtëve.
  40. Që janë në xhennetë e i bëjnë pyjetë njëri-tjetrit,
  41. Përkitazi me kriminelët (*e u thonë*):
  42. "Cka ju solli juve në Sekar?"
  43. Ata thonë: "Nuk kemi qenë prej atyre që faleshin (që bënin namaz);
  44. Nuk kemi qenë që ushqyenim të varfërit;
  45. Dhe kemi qenë që përziheshim me të tjerët në punë të kota.
  46. Dhe kemi qenë që nuk e besonim ditën e gjiykimit.
  47. Derisa na erdhë e vërteta (*vdëkja!*)!"

Për Velidin, të cilin Zoti i kishte dhënë pasuri të madhe e djem, që ishte autoritativ i kurejshëve, Zoti i tha Muhammedit lërma Mua, se ai po i refuzon faktet tona, ai po mendon se si me i bishtëruar Kur'anit, dhe atë e bën kohë pas kohe duke u thelluar e mroloj dhe tha përfshirë magji që përcillet prej njëri-tjetrit, nuk është fjalë e Zotit po e njerëzve. Atë do ta fusë në Sekar, në xhehenemin më të ashpër, të cilin e mbikëqyrin nëntëmbëdhjetë melaikë të ashpra. Zoti e përmend Sekarin dhe numrin e zebanijeve vetëm sa përfshirët t'i vënë në sprove jobesimtarët, të cilët thoshin se qenkan pak, ne mund t'i mundim ata etj. Kjo është një nga fshehtësitet e Zotit, i cili askë me dhunë nuk e vë në rrugë të gabuar. Ai njerëzit i ka lënë të lire u ka têrhequr vërejtjen, nuk i ka ngarkuar me vështirësi, nuk i shpalli librat shkel e shko, nuk krijoi qiej e tokë pa qëllim, atëherë çdo gabim është lëshim i njeriut.

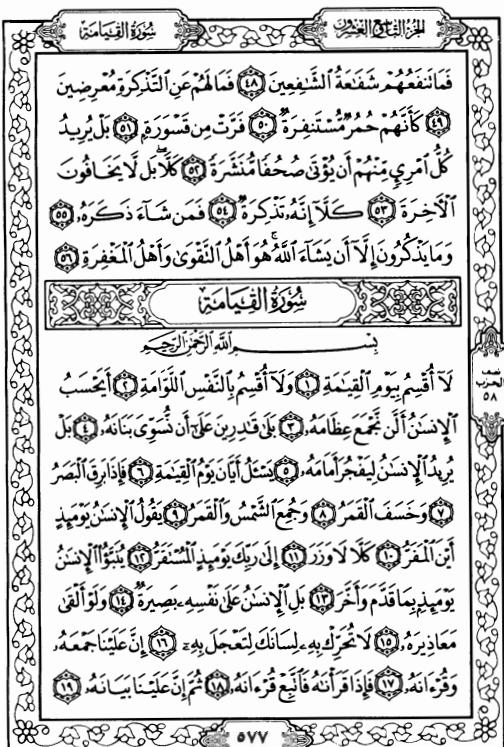
SURETU EL KIJAME

KAPTINA 75

E zbritur në Meke, pas sures El Karia, ajete: 40

Vetë emri i sures jep të kuptohet se fjala është për ditën kur, pas ringjalljes, njerëzit do të japid illogari për veprat e bëra, andaj në këtë sure përshkruhet tmerri i asaj dite, sillen argumete për saktësinë e sigurt të asaj dite, përmendet ndarja e njerëzve në dy grupe, përkujtohet gjendja e njeriut në komë të vdekjes, përshkruhet edhe kujdesi i Pejgamberit lidhur me nxënien e Kur'anit, kur ia lexonte Xhibrili.

Quhet: “**Suretul Kijameti**” - kaptina e ngritjes prej varrezave, e ringjalljes, e përgjegjësisë etj.

٥٧٧

48. E tanimë, atyre nuk u bën dobi ndërmjetësimi i ndërmjetësuesve,

49. Po që kishin ata që largoheshin prej këshillës (*Kur'anit*)?

50. Ata ishin si gomaë të trembur (*të egër*).

51. Që ikim prej luanit (ose prej gjahtarit).

52. Veç kësaj, secili prej tyre dëshironë t'i jepej libër i posaçem (*i hapët, i qartë*).

53. E jo! Por ata janë që nuk i frikësohen botës tjeter.

* Pasi që përmendet xhehenemi më i tmerrshëm, përmenden zebanjet, (*në numër*) që i thitarët e librit i besonin, pse ashtu ishte edhe në librin e tyre, e besimtarët myslimanë nuk kishin kurrfarë dyshimi në thëniet e Kur'anit. Zoti i madhërishtë betohet në disa prej krijësave të rëndësishme se dita e kijametit dhe zjarri i xhehenemit është ndër shqetësimet më të mëdha, kush do le të bëjë vepra të mira dhe kush do le të mbetet në ërrësirë. Veç besimtarëve çdo njeri do të jetë peng i punës së vet, e besimtarët, do t'u drejtojnë pyetje nënçmuese kriminelëve: "Përse jeni në xhehenem?" Ata do të përgjigjen: "Nuk jemi falur, nuk i kemi ushqyer të varférat, jemi përzier me ata që flisnin kundër Kur'anit, nuk e besonim ditën e gjykimit, dhe të tillë ishim derisa na kapi vdekja". Ata ishin të çoroditur kur përvëç që i bënин mëni Muhammedit, mendonin se është dashur edhe atyre t'u vijë shpallje, t'i barazojë Zoti edhe kriminelët me Pejgamberin?! Kur'an është mësimi më i lartë, kush do merr mësim, por duhet ditur se Zoti është Ai që meriton njojje e respekt, e kush i ruhet dhe e respektion Atë, Ai është që ndihmon dhe falë mëkatesh.

Shkaku i zbritjes së ajetit: "... numrin e melekëve nuk e përcaktuam pér tjetër, por vetëm =

54. Dhe jo! Se ai (*Kur'an*) është këshillë e lartë.

55. E kush do, këshillohet me të.

56. Po ata nuk mund të marrin mësim prej tij, vetëm nëse Allahu do, Ai është i denjë pér t'i ruajtur dhe i denjë pér falje mëkatesh!*

SURETU EL KIJAME

*Me emrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëberësit!*

1. Betoher në ditën e kijametit;
2. Betoher në shpirtin që është shumë qortues?
3. A mendon njeriu se nuk do t'i tubojmë eshtrat e tij?

4. Po, do t'iа tubojmë! Duke qenë se Ne jemi të zotët t'iа rikrijojmë si kanë qenë edhe majat e gishtave të tij!

5. Por, njeriu dëshiron të vazhdojë edhe mëtej në mëkate.

6. Andaj edhe pyet: "Kur është dita e kijametit?"

7. E, kur të merren sytë (të parë)?

8. E të zëhet hëna (erësohen),

9. Dhe të bashkohet dielli e hëna.

10. Atë ditë njeriu do të thotë: "Nga të iket!"

11. Jo, nuk ka strehim!

12. Atë ditë vetëm te Zoti yt është caku!

13. Atë ditë njeriu do të njihet me atë që çoi para dhe me atë që la prapa.

14. Po njeriu është dëshmitar i vvetvetës.

15. Edhe nëse i paraqet arsyetimet e veta**

16. Ti (*Muhammed*) mos e shqipto atë (*Kur'anin*) me gjuhën tënde pér ta nxënë atë me të shpejtë!

17. Sepse Ne e kemi pér detyrë tubimin dhe leximin e tij!

18. E kur ta lexonjë atë ty, ti përcille me të dëgjuar leximin e tij.

19. Dhe pastaj është obligim yni që ta shkoqisim atë.